

Folklorni ansambl HKUD-a Željezničar

04.06.2016. – Dvorana HKUD-a Željezničar, 19:30 sati

Stručni izvještaj

Vrlo zanimljiv i programski "svjež" koncert. Naime, za razliku od većine ostalih zagrebačkih ansambala koji svoje koncerte uglavnom "grade" na *koreografskim klasicima* doajena hrvatske folklorne umjetnosti, HKUD "Željezničar" je sa svojim koreografijama "novijeg datuma proizvodnje" napravio svojevrsan odmak od takve prakse.

Odabir nošnji/kostima viđenih na koncertu bio je znalački odrađen i primjeren prikazanoj folklornoj građi, tim više što nijedna koreografija – barem je tako pisalo u programu – nije konkretno *vezana* uz neki mikrolokalitet (tj. selo, župu, kotar,...).

Svakako valja spomenuti da je dio nošnji bio iz fundusa Društva, a dio nošnji posuđen te je upravo nemogućnost da se pribave određeni primjerci nošnji i/ili kostima bila glavni razlog nekim "netipičnim" *kostimografskim rješenjima* koja su se mogla vidjeti na ovom koncertu.

Što se samog odijevanja tiče, Ansamblu se – kao cjelini – može prigovoriti jako malo toga, no postoji određen broj primjedbi koje se mogu uputiti pojedinim plesačicama i plesačima. Naime, bile su vidljive neke male "šlampavosti" (npr. suknje koje "vise", međusobno neporavnati donji rubovi suknji i/ili pregača, pogrešno stavljene poculice,...), ali treba biti realan te reći da su takve stvari – zbog žurbe prilikom presvlačenja – praktički neizbježne na cjelovečernjim koncertima amaterskih ansambala/društava. Među folklorlačicama i folklorlačima u našoj zemlji *ne postoji* osoba koja je pred publiku *baš svaki put* izašla besprijekorno odjevena.

Ono što svakako treba pohvaliti jest činjenica da tijekom koncerta *nijedan* dio nošnje ili nakita nije pao na pod.

Tijekom trajanja koncerta, (ne)iskustvo pojedinih plesačica i plesača moglo se iščitati ne samo iz njihove izvedbe, već i iz odijevanja. Naime, bilo je i više nego očito da su najurednije odjeveni izvođači/ce bili upravo oni koji su na sceni pokazali određenu zrelost i sigurnost – kako u plesu, tako i u scenskom držanju (tj. *gardu*). Temeljem toga, realno je za očekivati da će se kod mlađih plesačica i plesača *vještina brzog i urednog presvlačenja* razvijati i poboljšavati tijekom vremena, sve dok ne dosegne razinu na kojoj su trenutačno najiskusnije članice i članovi Ansambla.

Ženske frizure bile su korektno i primjereno uređene za svaku točku. Plesači su također nosili uredne frizure, a to se definitivno odnosi i na one među njima koji su vrlo uspješno "zakamuflirali" svoju dugu kosu.

U pojedinim koreografijama mogla su se vidjeti "klasična" *kostimografska rješenja*, tj. "uniformiranost" i plesačica i plesača (*Lepa moja Podravina, Kriči, kriči tiček i Primem pero*), u pojedinim koreografijama zanimljiv *kontrast* je postignut time što su "uniformirane" bile samo plesačice *ili* samo plesači (*Mandalinin san, Susacki tanac, Op đikac, Jabuko rumena, Posavski plesovi i Lira svira*), a tri koreografije na trenutke su djelovale kao, recimo to tako, *revije narodnih nošnji* iz pojedinih regija (*Ispod duba stoljetnoga, Ženil se je i Na veliko prelo*).

Ukupno gledajući, najbolji *odjevni/likovni/vizualni dojam* ostavile su koreografije *Lepa moja Podravina, Susacki tanac, Lira svira i Ispod duba stoljetnoga*. Visoku ocjenu zaslužuje i odijevanje u koreografijama *Op đikac, Kriči, kriči tiček, Jabuko rumena, Ženil se je i Primem pero*. S druge strane, najviše propusta u odijevanju (uglavnom kod plesačica) bilo je vidljivo u koreografijama *Mandalinin san, Posavski plesovi i Na veliko prelo*.

Zaključno, može se reći da je na ovom koncertu Ansambl pokazao da njegovo vodstvo – kolokvijalno rečeno – *zna što radi* kada su u pitanju narodne nošnje i kostimografija. Nažalost, ukupni dojam ipak malo "trpi" zbog objektivnih razloga. Srećom, radi se o *problemima* koji nisu nepremostivi, tim više što su izvođači/ce pokazali da im je odijevanje važno kao i ostali segmenti njihovog nastupa te ga shvaćaju/doživljavaju vrlo ozbiljno i odgovorno. Prostora za poboljšanje još uvijek ima, a sa pristupom kakvog su demonstrirali članice i članovi HKUD-a "Željezničar" može se samo napredovati.

Goran Škrlec,
dipl. etnolog i antropolog